

Minister Plasterk heeft recent een wetsvoorstel ingediend dat, ondanks kritiek van de Raad van State, instellingen vanaf 1 september 2009 de mogelijkheid geeft studenten te weigeren of uit te schrijven als die studenten gedragingen óf uitlatingen hebben gedaan die wijzen op morele ongeschiktheid voor het beroep waartoe wordt opgeleid. Zie de rood gearceerde gedeeltes hieronder.

ADVIES RAAD VAN STATE EN NADER RAPPORT

Wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en enige andere wetten onder meer in verband met de verbetering van het bestuur bij de instellingen voor hoger onderwijs, de collegegeldsystematiek en de rechtspositie van studenten (versterking besturing)

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

R. H. A. Plasterk

**Bron: Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 31 821, nr. 4
pagina's: 12 en 13**

Het advies van de Raad van State:

5. *Ludicium abeundi*

*Ingevolge het nieuwe artikel 7.42a, eerste lid, van de WHW, kan het college van bestuur van een instelling de inschrijving van een student aan een opleiding beëindigen indien deze door zijn gedragingen of uitlatingen blijf heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de door hem gevolgde opleiding hem opleidt dan wel voor de praktische voorbereiding op die beroepsuitoefening. [...] De Raad onderkent de wenselijkheid om studenten die zich ernstig misdragen definitief van een opleiding te verwijderen. Gelet op het belang van de betrokken studenten en de academische vrijheid is hij van oordeel dat deze mogelijkheid zo beperkt mogelijk moet worden gehouden. De term «uitlatingen» lijkt in dit verband niets toe te voegen, omdat gedragingen naar het oordeel van de Raad eveneens betrekking heeft op ontoelaatbare uitlatingen, zoals bedreigingen, beledigingen en seksuele intimidatie. **De term uitlatingen kan ten onrechte de indruk wekken dat ook het uiten van maatschappelijk omstreden gedachtegoed onder de reikwijdte van artikel 7.42a valt. De Raad adviseert toe te lichten wat de term «uitlatingen» toevoegt. [...] De Raad adviseert artikel 7.42a en de bijbehorende toelichting aan te passen.***

Reactie Plasterk:

5. *Ludicium abeundi*

[...] **Voor de toevoeging «uitlatingen» is bewust gekozen, om de reikwijdte van deze nieuwe bepaling ondubbelzinnig vast te leggen.** Ik hecht er aan de gronden voor beëindiging van de inschrijving zo beperkt mogelijk te houden. Een belangrijke restrictie is dat het moet gaan om gedragingen en uitlatingen die in de context van het desbetreffende beroep of de praktijkoefening ontoelaatbaar zijn.

MEMORIE VAN TOELICHTING

Wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en enige andere wetten onder meer in verband met de verbetering van het bestuur bij de instellingen voor hoger onderwijs, de collegegeldsystematiek en de rechtspositie van studenten (versterking besturing)

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

R. H. A. Plasterk

Bron:

De memorie van toelichting bij het wetsvoorstel:

4.3 Ludicium abeundi

Voor een goed functioneren van een instelling is van essentieel belang dat studenten, docenten en andere betrokkenen bij het onderwijs in onderling vertrouwen kunnen deelnemen of bijdragen aan het onderwijsproces. **In incidentele, ernstige gevallen kan er grote behoefte bestaan om studenten die door hun gedrag of hun uitlatingen een gevaar vormen voor andere betrokkenen (bij het onderwijs of beroep) geheel uit te schrijven dan wel te weigeren voor die opleiding.**

Zo heeft zich de afgelopen jaren enkele keren de situatie voorgedaan dat tijdens de opleiding bleek dat een student zeer ongeschikt was voor het beroep waartoe de opleiding opleidt of ongeschikt voor de praktijkomgeving c.q. praktijk(gerichte) onderdelen binnen de opleiding. **Hierbij valt te denken aan een geneeskundestudent tegen wie tuchtrechtelijke sancties zouden worden opgelegd, indien het tuchtrecht op hem van toepassing zou zijn geweest en een pedofiele student aan een pedagogische opleiding. [...] Er is dan geen sprake van fysieke, maar van morele ongeschiktheid voor het beroep. [...] Niet alleen gedragingen, maar ook uitlatingen kunnen op grond van het voorgestelde artikel 7.42a, eerste lid, leiden tot beëindiging of weigering van de inschrijving.** Gesuggereerd is dat het begrip «gedragingen» het begrip «uitlatingen» impliceert, omdat bij uitlatingen ook sprake is van moreel ontoelaatbare gedragingen. Om dit ondubbelzinnig vast te stellen is het begrip «uitlatingen» expliciet in het criterium opgenomen. Van belang is dat het gaat om gedragingen en uitlatingen die in de context van het beroep of de praktijkoefening ontoelaatbaar zijn. [...] Ook andere instellingen krijgen die mogelijkheid als de student in kwestie zich voor dezelfde opleiding wil inschrijven. Schrijft de student zich in voor een andere opleiding, maar kiest hij voor een afstudeerrichting waar hetzelfde probleem zich waarschijnlijk zal voordoen dan kan de onderwijsinstelling deze student de toegang tot die afstudeerrichting of andere onderdelen van die opleiding ontzeggen.

VOORSTEL VAN WET

Wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en enige andere wetten onder meer in verband met de verbetering van het bestuur bij de instellingen voor hoger onderwijs, de collegegeldsystematiek en de rechtspositie van studenten (versterking besturing)

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Bron:

Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 31 821, nr. 2
Pagina's: 19 en 20

Het betreffende artikel van het wetsvoorstel:

Artikel 7.42a. Gedragingen student in relatie tot toekomstige beroepsuitoefening

1. Het instellingsbestuur kan in bijzondere gevallen na advies van de examencommissie, de decaan of een met de decaan vergelijkbaar orgaan binnen de instelling en na zorgvuldige afweging van de betrokken belangen de inschrijving van een **student voor een opleiding beëindigen dan wel weigeren, als die student door zijn gedragingen of uitlatingen blij heeft gegeven van ongeschiktheid** voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de door hemgevolgde opleiding hem opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening.
 2. Het instellingsbestuur dan wel het instellingsbestuur van een andere instelling die een zelfde of verwante opleiding verzorgt, kan besluiten de student niet opnieuw of niet voor die opleiding in te schrijven.
 3. Indien de student, bedoeld in het eerste lid, is ingeschreven voor een andere opleiding en daarbinnen het onderwijs volgt van een afstudeerrichting die overeenkomt met of gelet op de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening verwant is aan de opleiding waarvoor de inschrijving met toepassing van het eerste lid is beëindigd, kan het instellingsbestuur na advies van de examencommissie, de decaan of een met de decaan vergelijkbaar orgaan binnen de instelling en na zorgvuldige afweging van de betrokken belangen besluiten dat de student die afstudeerrichting of andere onderdelen van die opleiding niet mag volgen.
 4. Artikel 7.42, vierde en vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.
-

EINDE